

Προς τον
Κύριο Βασίλη Κικίλια
Υπουργό Τουρισμού

Κοινοποίηση: Κύριο Άκη Σκέρτσο, Υπουργό Επικρατείας
Κύριο Θάνο Πλεύρη, Υπουργό Υγείας
Κύριο Χρήστο Στυλιανίδη, Υπουργό Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας

Αθήνα, 18 Φεβρουαρίου 2022

Θέμα: Προτάσεις για διορθώσεις και αναθεώρηση διαδικασιών στα υφιστάμενα πρωτόκολλα λειτουργίας τουριστικών επιχειρήσεων

Αγαπητέ κύριε Υπουργέ,

Η σταδιακή αποκλιμάκωση της πανδημίας πιστεύουμε πως πρέπει να οδηγήσει και σε χαλάρωση των αυστηρών υγειονομικών πρωτοκόλλων που ισχύουν για τις τουριστικές επιχειρήσεις.

Ο παρακάτω προτάσεις μας αποσκοπούν στο να διευκολύνουν τη καθημερινή λειτουργία των τουριστικών επιχειρήσεων, αφαιρώντας ορισμένους υπερβολικούς και αχρείαστους κατά τη κρίση μας περιορισμούς και υποχρεώσεις, διατηρώντας όμως παράλληλα το υψηλό επίπεδο ασφάλειας που τα τελευταία δύο (2) χρόνια οι τουριστικές επιχειρήσεις προσέφεραν στους επισκέπτες τους, συμβάλλοντας ουσιαστικά στην περαιτέρω ενίσχυση της τουριστικής εικόνας της χώρας μας.

A. Γενικές Παρατηρήσεις

➤ **Προϋποθέσεις εισόδου στη χώρα:** Η παροχή πλέον της δυνατότητάς σε όλους τους ταξιδιώτες, ανεξαρτήτως υπηκοότητας και τρόπου εισόδου, να έρχονται στη χώρα μας κρίνεται ιδιαίτερα θετική. Αυτό που δημιουργεί ζητήματα στη λειτουργία των επιχειρήσεων και άνευ λόγου ταλαιπωρία στους επισκέπτες είναι η διαφοροποίηση που υπάρχει στη διάρκεια ισχύος του πιστοποιητικού εμβολιασμού ως προς τη διαδικασία εισόδου στη χώρα (έως 9 μήνες μετά την ολοκλήρωση του βασικού εμβολιασμού) σε σχέση με τη χρήση του εντός αυτής (έως 7 μήνες). Ένας επισκέπτης που έχει ολοκληρώσει το βασικό εμβολιασμό του προ 8μηνου νομίμως εισέρχεται στη χώρα μας, αλλά δεν μπορεί να διαμείνει σε κάποιο τουριστικό κατάλυμα, να γευματίσει σε ένα εστιατόριο κλπ, αν δεν πραγματοποιήσει rapid ή PCR test. Η διάρκεια ισχύος, λοιπόν, του πιστοποιητικού εμβολιασμού θα πρέπει να είναι κοινή για όλες τις χρήσεις – αυτό επιβάλλει και η λογική. Παρόμοια διαφοροποίηση διαπιστώνεται και στο όριο ηλικίας που αφορά την υποχρέωση των παιδιών να επιδεικνύουν πιστοποιητικό εμβολιασμού/νόσησης/αρνητικό αποτέλεσμα διαγνωστικού ελέγχου. Για μεν την είσοδο στη χώρα το όριο τίθεται στα πέντε (5) έτη, ενώ εντός αυτής στα τέσσερα (4) έτη.

➤ **PLF:** Για τους ταξιδιώτες που διαθέτουν πιστοποιητικό εμβολιασμού σε ισχύ η υποχρέωση συμπλήρωσης της ηλεκτρονικής φόρμας PLF θα πρέπει άμεσα να καταργηθεί. Για τις υπόλοιπες κατηγορίες ταξιδιωτών η σχετική υποχρέωση θα πρέπει ομοίως να καταργηθεί από την 1^η Απριλίου 2022. Η μορφή που έχει λάβει σήμερα η πανδημία και οι συνθήκες που επικρατούν έχουν ακυρώσει το σκοπό για τον οποίο θεσπίστηκε το συγκεκριμένο μέτρο – με βάση τους ισχύοντες κανόνες δεν υπάρχει πλέον λόγος εντοπισμού των ταξιδιωτών.

- **Ξενοδοχεία καραντίνας:** Κατά τη φετινή θερινή τουριστική περίοδο προτείνεται να λειτουργήσουν κατά τα πρότυπα του 2021, με ειδική πρόβλεψη για περιπτώσεις κρουσμάτων που εντοπίζονται στη βραχυχρόνια μίσθωση. Σημειώνεται ότι η λειτουργία των ξενοδοχείων καραντίνας προβλέφθηκε για την εξυπηρέτηση των τουριστών που επισκέπτονται τη χώρα μας και διαμένουν σε νόμιμα αδειοδοτημένα τουριστικά καταλύματα, γεγονός που εύκολα αποδεικνύεται. Τα όποια κρούσματα εντοπίζονται στη βραχυχρόνια μίσθωση θα πρέπει να παραμένουν στην κατοικία-διαμέρισμα που διέμεναν. Τέλος σημειώνουμε πως θα πρέπει να εξακολουθήσει να παρέχεται εναλλακτικά η δυνατότητα, με συμφωνία ξενοδόχου-πελάτη, ο πελάτης να παραμείνει στο δωμάτιό του μέχρι το τέλος της καραντίνας, επιβαρυνόμενος ο ίδιος (ο πελάτης) με το κόστος διαμονής.
- **Πρόβλεψη ειδικής γραμμής τηλεφωνικής επικοινωνίας με τη ΓΠΠ.** Η επικοινωνία με την αρμόδια υπηρεσία της ΓΠΠ (η οποία και έχει τον σχετικό συντονισμό) προκειμένου να γίνει η διαχείριση ύποπτου κρούσματος έχει αποδειχθεί σε πολλές περιπτώσεις ιδιαίτερα δυσχερής για τις επιχειρήσεις τουριστικών καταλυμάτων. Για το λόγο αυτό προτείνουμε να υπάρξει συγκεκριμένος τηλεφωνικός αριθμός για την απευθείας επικοινωνία των υπευθύνων των τουριστικών καταλυμάτων με σκοπό την άμεση αντιμετώπιση περιστατικών COVID-19.
- **Πλαστικά μιας χρήσης:** Λαμβάνοντας υπόψη την υπέρμετρη επιβάρυνση που προκαλείται στο περιβάλλον από την εκτεταμένη χρήση τους (η οποία αυξήθηκε κατά πολύ κατά τη διάρκεια της κρίσης της πανδημίας του COVID -19), αλλά και τις σχετικές υποχρεώσεις και απαγορεύσεις που επιβάλλει η σχετική νομοθεσία (ν.4736/2020 και ν.4819/2021), θα πρέπει οι προβλεπόμενες στα υγειονομικά πρωτόκολλα διαδικασίες που τα περιλαμβάνουν να καταργηθούν στο σύνολό τους.

B. Προτάσεις ανά κλάδο τουριστικής δραστηριότητας

1.Τουριστικά καταλύματα

(Με αριθμό 6632 ΚΥΑ (ΦΕΚ Β 1632) «Αντικατάσταση της υπ' αρ. 1881/29.05.2020 κοινής υπουργικής απόφασης «Ειδικά πρωτόκολλα υγειονομικού περιεχομένου βάσει των οποίων λειτουργούν οι τουριστικές επιχειρήσεις στο πλαίσιο της λήψης μέτρων έναντι του κορωνοϊού COVID-19» (Β' 2084), όπως τροποποιήθηκε με τις υπ' αρ. 8958/15.06.2020 (Β' 2370), 9418/23.06.2020 (Β' 2498) και 16192/2020 (Β' 4687) όμοιες αποφάσεις.», όπως ισχύει.)

Άρθρο 3Α - Δωμάτια καραντίνας (παρ.2, περ.δ): «Να υπάρχει δυνατότητα ιατρικής παρακολούθησης των κρουσμάτων, σύμφωνα με τις ανάγκες, και να διασφαλίζεται η άμεση πρόσβαση σε ιατρικές υπηρεσίες σε περιπτώσεις που η κλινική κατάσταση των ασθενών απαιτεί επαναξιολόγηση ή παρέμβαση.»

Παρατήρηση: Η διασφάλιση της άμεσης πρόσβασης σε ιατρικές υπηρεσίες δεν μπορεί να είναι υποχρέωση της επιχείρησης, αλλά της πολιτείας.

2.Παρατηρήσεις επί των επιμέρους ρυθμίσεων του Παραρτήματος Ι της με αριθμό 6632 ΚΥΑ.

Παράγραφος Α.3.: «Συνεργασία με ιατρό ή δομή υγείας που ενεργεί βάσει των οδηγιών του ΕΟΔΥ για τον έλεγχο του COVID-19.»

Παρατήρηση: Η σχετική πρόβλεψη θα πρέπει να τεθεί ως προαιρετική.

Παράγραφος Β.2.: Η προθεσμία ολοκλήρωσης της εκπαίδευσης του συντονιστή να οριστεί για την τουριστική περίοδο 2022 έως την 15-6-2022.

Παράγραφος Β.3.: Η προθεσμία ολοκλήρωσης της εκπαίδευσης του προσωπικού να οριστεί για την τουριστική περίοδο 2022 έως την 30-6-2022.

Παράγραφος Β.4.1.: «Το τουριστικό κατάλυμα χορηγεί σε κάθε μέλος του προσωπικού επαρκή Μ.Α.Π. και εξασφαλίζει τη συνεχή επάρκεια αποθεμάτων»

Παρατήρηση: Από τη στιγμή που στους χώρους του τουριστικού καταλύματος υπάρχει διαθέσιμο αντισηπτικό για το προσωπικό, **τα γάντια μιας χρήσης** θα πρέπει να χορηγούνται μόνο εκεί όπου είναι απαραίτητο, δηλαδή στο προσωπικό που εργάζεται στο τμήμα καθαριότητας και στους εργαζόμενους στο χώρο της κουζίνας.

Παράγραφος Β.4.5.: «Διενέργεια rapid test στο σύνολο του προσωπικού του καταλύματος τουλάχιστον μια φορά την εβδομάδα από επαγγελματία υγείας ή τον ιατρό εργασίας, ο οποίος ενεργεί βάσει των οδηγιών του ΕΟΔΥ για τον έλεγχο του COVID-19.»

Παρατήρηση: Θα πρέπει να προσαρμοστεί η διάταξη στις προβλέψεις της με αριθμό Δ1α/Γ.Π.οικ. 64232 ΚΥΑ με τίτλο «Εφαρμογή του υποχρεωτικού μέτρου του διαγνωστικού ελέγχου νόσησης από τον κορωνοϊό COVID-19 στους εργαζόμενους του ιδιωτικού τομέα που παρέχουν εργασία με φυσική παρουσία στον τόπο εργασίας» (εξαιρέση εμβολιασμένων - όσων διαθέτουν πιστοποιητικό νόσησης, υποχρέωση πραγματοποίησης δύο test εβδομαδιαίως κλπ) ή διαφορετικά να γίνεται παραπομπή σε αυτή.

Παράγραφος Η.13: «Τοποθέτηση καλύμματος μιας χρήσης στα χειριστήρια της τηλεόρασης και του κλιματιστικού.»

Παρατήρηση: Θα πρέπει να τεθεί ως προαιρετική η συγκεκριμένη πρόβλεψη, άλλως να αντικατασταθεί η υποχρέωση τοποθέτησης καλύμματος με την απολύμανση των χειριστηρίων.

Παράγραφος Η.14: «Οι υφασμάτινες επιφάνειες πρέπει να καθαρίζονται με συσκευή ατμού»

Παρατήρηση: Θα πρέπει να τεθεί ως προαιρετική η συγκεκριμένη διαδικασία.

Παράγραφος Θ.8.: «Πλύσιμο χειροπετσετών, τραπεζομάντηλων και συνόλου μαχαιροπίρουνων ακόμα και αυτών που δεν χρησιμοποιήθηκαν, εναλλακτικά χρήση συσκευασμένων μαχαιροπίρουνων και τραπεζομάντηλων μιας χρήσης, συσκευασμένων τροφίμων σε ατομικές μερίδες όπου είναι εφικτό. Συνιστάται να αποφεύγεται η χρήση λινών εστιατορίου και να προτιμώνται τραπεζομάντηλα μιας χρήσης, χαρτοπετσέτες. Σε κάθε περίπτωση αλλάζονται σε κάθε νέο πελάτη»

Παρατήρηση: Προτείνεται η κατάργηση των αντικειμένων μιας χρήσης. Προκαλούν υπέρμετρη επιβάρυνση στο περιβάλλον, χωρίς να συνεισφέρουν ανάλογα στον περιορισμό των κινδύνων μετάδοσης του COVID-19.

Παράγραφος Θ.11: «Ειδικά για τα εστιατόρια που διαθέτουν μπουφέ απαιτούνται τα εξής: Παροχή απολυμαντικού μέσου χεριών στην είσοδο του μπουφέ και έλεγχος από το προσωπικό ότι χρησιμοποιείται από τους πελάτες. Τήρηση απαιτούμενων αποστάσεων κατά το σερβίρισμά των πελατών στο μπουφέ. Υποχρέωση τοποθέτησης διαχωριστικού προστατευτικού -εναλλακτικά δίνεται η δυνατότητα το σερβίρισμα να πραγματοποιείται από τον πελάτη με την παροχή από το προσωπικό γαντιών μιας χρήσεως τα οποία θα απορρίπτονται σε κάδο απορριμμάτων ο οποίος θα βρίσκεται μετά το τέλος του μπουφέ. Επίσης απαιτείται η απολύμανση των χεριών με αντισηπτικό που θα παρέχεται από το κατάλυμα πριν και μετά από τη χρήση γαντιών. Συνιστάται η παράθεση των προϊόντων σε ατομικά σκεύη στον μπουφέ όπου δεν είναι δυνατό το σερβίρισμα από το προσωπικό.»

Παρατήρηση: Θα πρέπει να διατηρηθεί σε ισχύ μόνο η υποχρέωση χρήσης του αντισηπτικού χεριών. Σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να καταργηθεί η υποχρέωση χρήσης γαντιών, τα οποία χωρίς ανάλογο όφελος – συνεισφορά στον περιορισμό του κινδύνου μετάδοσης του COVID-19, αποτελούν ένα σημαντικό κόστος για τις επιχειρήσεις και παράλληλα επιβαρύνουν υπέρμετρα το περιβάλλον, καθώς δεν ανακυκλώνονται.

Παράγραφος Θ.12: «Κατά τη κατανάλωση ποτών στα μπαρ παρέχονται μόνο συσκευασμένα ατομικά συνοδευτικά.»

Παρατήρηση: Η σχετική πρόβλεψη θα πρέπει να τεθεί ως προαιρετική.

Παράγραφος ΙΑ: «Λειτουργία υπηρεσιών ατομικών περιποιήσεων και λοιπών κοινόχρηστων εγκαταστάσεων αυτών σύμφωνα με το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο. Σε αυτά περιλαμβάνονται υπηρεσίες, όπως ατομικές περιποιήσεις μασάζ, περιποίηση μαλλιών και άκρων, κομμωτήριο και κοινόχρηστες εγκαταστάσεις, γυμναστήριο, σάουνα, χαμάμ, υδρομασάζ.»

Παρατήρηση: Τα ισχύοντα υγειονομικά πρωτόκολλα παραπέμπουν ως προς τις προϋποθέσεις λειτουργίας επιμέρους εγκαταστάσεων του τουριστικού καταλύματος στα γενικά υγειονομικά πρωτόκολλα που ισχύουν για αυτές. Υπάρχουν, λοιπόν, χώροι στους οποίους επιτρέπεται η πρόσβαση μόνο σε εμβολιασμένους (γυμναστήριο, εσωτερική πισίνα κλπ). Αυτό έχει ως αποτέλεσμα πελάτες που νόμιμα διαμένουν στο τουριστικό κατάλυμα, πληρώνουν τα ίδια ποσά για τη διαμονή τους κλπ, να μην έχουν τη δυνατότητα να λάβουν τις ίδιες παροχές - υπηρεσίες. Με δεδομένο πως πρόκειται για πρόσωπα που διαμένουν στον ίδιο χώρο, προτείνουμε, όπως ισχύει για τα εστιατόρια εντός ξενοδοχείων που με πρόσθετους περιορισμούς μπορούν να εξυπηρετούν όλους τους διαμένοντες, ανάλογη πρόβλεψη να ισχύσει και για τις υπόλοιπες εγκαταστάσεις – δραστηριότητες.

Παράγραφος ΙΒ.5.: «Ο μέγιστος συνολικός αριθμός των εισερχόμενων εντός της δεξαμενής κάθε στιγμή δεν θα είναι μεγαλύτερος από έναν λουόμενο ανά 5 m² επιφάνειας νερού.»

Παρατήρηση: Ο σχετικός περιορισμός θα πρέπει να καταργηθεί.

Παράγραφος ΙΒ.7.: «Η διάταξη των καθισμάτων θα πρέπει να είναι τέτοια ώστε η απόσταση μεταξύ των ακρότερων σημείων των καθισμάτων δύο ατόμων που βρίσκονται σε δύο διαφορετικές ομπρέλες ή δύο ατόμων που διαμένουν σε διαφορετικό δωμάτιο να είναι τουλάχιστον 2 μέτρα σε κάθε κατεύθυνση.»

Παρατήρηση: Η σχετική πρόβλεψη θα πρέπει να καταργηθεί.

Παράγραφος ΙΒ 9.: «Μετά από κάθε αλλαγή πελατών θα πρέπει να απολυμαίνονται τα καθίσματα, τα τραπέζια, τα κουτιά φύλαξης προσωπικών αντικειμένων, οι τιμοκατάλογοι και κάθε άλλο αντικείμενο το οποίο θα χρησιμοποιήσει ο επόμενος πελάτης.»

Παρατήρηση: Η σχετική πρόβλεψη θα πρέπει να τεθεί ως προαιρετική.

Παράγραφος ΙΗ.3.: «Σήμανση για υπενθύμιση στους πελάτες να τηρούν αποστάσεις - εφαρμογή μέτρων όπως ταινίες στο δάπεδο, κώνοι ή άλλα μέσα για την τήρηση των αποστάσεων.»

Παρατήρηση: Η σχετική πρόβλεψη θα πρέπει να τεθεί ως προαιρετική.

Παράγραφος ΙΗ.5.: «Αναδιάταξη επίπλων για αποφυγή συνωστισμού στους κοινόχρηστους χώρους (2 άτομα /10 τ.μ.)»

Παρατήρηση: Το σχετικό όριο θα πρέπει να αυξηθεί σε 1 άτομο/2 τ.μ., όπως ισχύει στους χώρους εργασίας.

2. Συνέδρια

(Υπ' Αριθμ. Δ1α/ΓΠ.οικ. 8681 ΚΥΑ (ΦΕΚ Β 607) «Έκτακτα μέτρα προστασίας της δημόσιας υγείας από τον κίνδυνο περαιτέρω διασποράς του κορωνοϊού COVID-19 στο σύνολο της Επικράτειας έως και τη Δευτέρα, 21 Φεβρουαρίου 2022 και ώρα 6:00.»- Περίπτωση 26 του Πίνακα Β του άρθρου 1 και Παράρτημα 10).

Κρίνεται ιδιαίτερα θετική η κατάργηση του προβλεπόμενου μέχρι σήμερα ορίου στην πληρότητα των συνεδριακών εκδηλώσεων (80%), καθώς και η πρόβλεψη της δυνατότητας πλέον τα συνέδρια να πραγματοποιούνται μόνο με φυσική παρουσία, χωρίς να είναι απαραίτητη η ταυτόχρονη διαδικτυακή μετάδοση.

Θα πρέπει πρόσθετα α. να καταργηθούν οι απαγορεύσεις σε σχέση με τις επισιτιστικές εκδηλώσεις που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο των συνεδρίων (cocktail, γεύματα ή διαλείμματα καφέ) και β. να εξεταστεί

η παροχή της δυνατότητας συμμετοχής στο συνέδρια και σε μη εμβολιασμένους με αρνητικό rapid test που θα έχει πραγματοποιηθεί εντός 24 ωρών.

3. Θαλάσσιες Μεταφορές

(Υπ' Αριθμ. Δ1α/ΓΠ.οικ. 8681 ΚΥΑ (ΦΕΚ Β 607) «Έκτακτα μέτρα προστασίας της δημόσιας υγείας από τον κίνδυνο περαιτέρω διασποράς του κορωνοϊού COVID-19 στο σύνολο της Επικράτειας έως και τη Δευτέρα, 21 Φεβρουαρίου 2022 και ώρα 6:00.» - Περίπτωση 18 του Πίνακα Β του άρθρου 1).

Λαμβάνοντας υπόψη τα αυστηρά μέτρα τα οποία ισχύουν στην επιβίβαση των επιβατών και κατά την διάρκεια του ταξιδιού, θα πρέπει να καταργηθούν οι σήμερα προβλεπόμενοι περιορισμοί στην πληρότητα της επιβατικής ακτοπλοΐας (80% για τα πλοία που δεν διαθέτουν καμπίνες, 85% για τα πλοία που διαθέτουν καμπίνες και κάλυψη των καθισμάτων αεροπορικού τύπου στο 50%, για δε τα ταχύπλοα 80% αν διαθέτουν φίλτρα τύπου HEPA και 50% σε αντίθετη περίπτωση) και επομένως η πληρότητα να επανέλθει στο 100%. Αντιστοίχως, τα ανωτέρω για πληρότητα στο 100% πρέπει να ισχύσει και για τα σκάφη αναψυχής.

4. Τουριστικά Λεωφορεία

(Υπ' Αριθμ. Δ1α/ΓΠ.οικ. 8681 ΚΥΑ (ΦΕΚ Β 607) «Έκτακτα μέτρα προστασίας της δημόσιας υγείας από τον κίνδυνο περαιτέρω διασποράς του κορωνοϊού COVID-19 στο σύνολο της Επικράτειας έως και τη Δευτέρα, 21 Φεβρουαρίου 2022 και ώρα 6:00.» - Περίπτωση 18 του Πίνακα Β).

Η πληρότητα των τουριστικών λεωφορείων θα πρέπει να επανέλθει στο 100% από το 85% που είναι σήμερα. Η υποχρέωση για τους μη εμβολιασμένους επιβάτες που επιθυμούν να συμμετάσχουν σε μία οδική εκδρομή εκτός νομού να διαθέτουν rapid test 48 ωρών θα πρέπει να αφορά μόνο το στάδιο της επιβίβασης στο τουριστικό λεωφορείο και να μην απαιτείται η ανανέωση του test καθ' οδόν. Κατά τη διάρκεια μιας τριήμερης ή τετραήμερης εκδρομής είναι ιδιαίτερα δυσχερές για τους συμμετέχοντες μη εμβολιασμένους να απευθυνθούν σε διαγνωστικό κέντρο ή φαρμακείο στον τόπο επίσκεψης για να ανανεώσουν το rapid test, ιδιαίτερα όταν βρίσκονται σε απομακρυσμένα χωριά ή νησιά της χώρας μας.

Με εκτίμηση,

Γιάννης Ρέτσος
Πρόεδρος ΔΣ